

Yleinen arkkitehtuurikilpailu vanhusten palvelutalon kehittämiseksi Oulun Tuiraan ratkennut

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA), Avara Suomi Oy, Oulun kaupunki sekä ympäristöministeriö järjestivät yleisen suunnittelukilpailun vanhusten palvelutalosta. Kilpailualue sijaitsee Oulun Tuiraan kaupunginosassa, noin 1,5 km kaupungin keskustasta pohjoiseen. Sen laajuus on noin 0,95 ha. Alue on Oulun kaupungin omistama. Alueen jäsentely, tontinrajat ja liikennejärjestelyt tuli suunnitella uudelleen. Asemakaavaa muutetaan kilpailutuloksen perusteella.

Kilpailun tarkoituksena on palveluasumisen kehittäminen paremmin vastaamaan asukatarpeita. Tavoitteena oli kodikkaan, toimivan ja turvallisen palveluihin tukeutuvan asuinympäristön luominen, joka aktivoi ja tukee asukasta mutta mahdollistaa samalla hyvän hoitotyön ja palvelut. Kilpailun odotettiin tuovan uudenlaisia ratkaisuja ikääntyneiden asumiseen. Taustalla oli vuonna 2008 valmistunut selvitys nykyisistä palvelutaloista.

Suunniteltavaan palvelutalokortteliin sijoitetaan tavallista ja tehostettua palveluasumista sekä omistus- tai vuokra-asuntoja yli 55-vuotiaille. Palveluasuntoja tuli suunnitella 24-48 kappaletta, yhteensä noin 2200 kem² ja omistus- tai vuokra-asuntoja 25-27 kappaletta, yhteensä noin 2200 kem². Hankkeen tavoitteellinen kokonaisala oli 5000 kem². Yhteis- ja palvelutiloja tuli suunnitella noin 600 kem².

Kilpailuun tuli 37 ehdotusta. Kilpailun tuloksen perusteella toteutetaan ARA:n tukema palvelutalo, joka on arkkitehtonisesti, toiminnallisesti ja taloteknisesti esimerkillinen ja muuntojoustava sekä energiatehokas.

Palkintolautakunnan kokoonpano:

Palkintolautakuntaan kuuluivat kilpailun järjestäjän nimeämänä:

Puheenjohtaja Taina Pitkänen-Koli, FT, teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Timo Eskola, DI, aluejohtaja, Avara Rakennuttaja Oy
Essi Majamaa OTK, toimialajohtaja, kiinteistösijoitus, Avara Suomi Oy 10.12.2008 saakka
Seppo Saari, varatuomari, kehitysjohtaja, Avara Suomi Oy, 10.12.2008 alkaen
Raija Hynynen, PHD, asuntoneuvos, ympäristöministeriö
Timo Lajunen, arkkitehti SAFA, kaavoitusarkkitehti, Oulun kaupunki
Leena Olsbo-Rusanen, arkkitehti SAFA, arkkitehti, Oulun kaupunki
Alpo Uski, arkkitehti SAFA, kehittämisjohtaja, ARA

Suomen Arkkitehtiliiton nimeämänä:

Saila Palviainen, arkkitehti SAFA Henu Kjisik, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan sihteerinä toimi arkkitehti Antti Pirhonen.

Kilpailutyöt ovat nähtävillä 12.2.2009 saakka Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston A-pajan näyttelytilassa Aleksanterinkatu 6 ma-pe klo 8-15.45.

Voittanut ehdotus PIHAT JA PIIRIT

Palkintolautakunta totesi arvostelussaan mm. seuraavaa: Ehdotuksen lähtökohta on kaupunkikuvallisesti vakuuttava, se tulkitsee raikkaalla tavalla uudestaan Tuiraan kaupunginosassa vuosikymmenien aikana muodostuneita rakentamisperinteitä. Palvelutalon kaksi Valtatien varteen avautuvaa päätyä saavat mittakaavansa ja rytmensä Valtatien varren noppamaisista asuintaloista, asuntotorni taas noudattaa korttelin keskiosan kerrostalojen mittakaavaa.

Jatkosuunnittelussa palvelutalon Valtatien varteen rakennettavia osuuksia tulisi vielä esitettyä enemmän avata ja aktivoida. Hyvin toteutettuna tornin suhde 60-luvun kerrostaloihin voi muodostua positiivisella tavalla erittäin jännitteiseksi ja parhaimmassa tapauksessa se voi jopa antaa vanhoille taloille uutta esteettistä nostetta.

Omistus- ja vuokra-asuntotornin maantasokerroksesta on lyhyt matka ja sisäyhteys kaikkiin talon tarjoamiin palveluihin. Muutenkin ehdotus on toiminnallisesti ansiokas. Mitoitus on kauttaaltaan taloudellista ja jopa tiukkaa mutta siitä huolimatta pohjaratkaisuista välittyvä väljä, avara ja valoisa

yleisilme. Tämä pätee erityisesti palvelutalon asuntoyksiköihin sekä niiden miellyttävästi rytmitettyihin ja mitoitettuihin valoisein yhteistiloihin. Sisäpihoille avautuvat asunnot ovat, kerrosjaosta riippumatta, viehättäviä (tosin niihin liittyvät pelastustiet voivat aiheuttaa haasteita), pihojen mittakaava on sympaattinen ja niiden käsittely on lupaavaa.

Rakennus on toteutettavissa matalaenergiarakentamisena. Ikkunoiden varjostus on rakenteellisesti hoidettu poikkeuksellisen hyvin, mikä vähentää jäähdytystarvetta. Asuntojen ja yhteistilojen ikkunoiden edessä oleva terassi- ja räystäsvyöhyke suojaa rakennusta sateelta ja sisätiloja liialliselta lämpökuormalta ja häikäisyltä. Matalat osat luovat suojaavan rakenteen pihapiirien ympärille.

Rakennuksessa on valittu käytettäväksi puuta ja tiiltä - kestäviä ja ekologisia materiaaleja. Seinien paksu lämmöneristekerros tekee rakennuksesta osaltaan energiataloudellisen.

Kilpailussa menestyivät seuraavat tekijät:

1. palkinto

ehdotukselle nro 21 nimimerkki **Pihat ja piirit**

Tekijät: Antti Karsikas, arkkit.yo, Ville-Pekka Ikola, arkkit.yo, Kalle Vahtera, arkkit.yo
Arkkitehtityöhuone TEHAS, Oulu

2. palkinto

ehdotukselle nro 11 nimimerkki **Aurinkotuuli**

Tekijät: Markku Sievänen, arkkitehti SAFA, Liisa Sievänen, arkkitehti SAFA, Erja Sipilä, arkkitehti SAFA
Arkkitehtitoimisto L&M Sievänen Oy, Espoo
Avustaja: Pauliina Mäkinen, sisustusarkkitehti. LVISA-tekniikka: Jukka Sainio, Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy

3. palkinto

ehdotukselle nro 6 nimimerkki **Silmukka**

Tekijä: Edgars Racins, Espoo

Lunastus

ehdotukselle nro 33 nimimerkki **Footprint**

Tekijät: Robert Lassenius, arkkitehti SAFA, Berliini Marcus Coelen, arkkitehti, Berliini
Avustajat: Björn Burgermeister, Dipl. Ing (FH) Simon Marx, Dipl. Ing (FH)

Kunniamaininta

ehdotukselle nro 3 nimimerkki **Atrium²**

Tekijät: Eeva Kilpiö, arkkitehti SAFA Tapio Saarelainen, arkkitehti SAFA Jukka Linko, arkkitehti SAFA Jyri Haukkavaara, arkkitehti SAFA Jaakko Sutela, arkkitehti SAFA / Arkkitehtiryhmä A6 Oy, Helsinki
Pääavustaja: Tuula Jeker, arkkitehti SAFA. Avustajat: Juho Leskelä, arkkit.yo Karoliina Hautalahti, arkkitehti SAFA Samuli Ellilä, rakennusarkkitehti, arkkit.yo.

Kunniamaininta

ehdotukselle nro 15 nimimerkki **Lippo**

Tekijät: Heikki Viiri, arkkitehti SAFA, Jari Lantinen, arkkitehti SAFA, Marko Rajala, arkkitehti SAFA
Plusarkkitechdit Oy, Helsinki
Avustajat: Arttu Hyttinen Tom Kraappa

Kunniamaininta

ehdotukselle nro 36 nimimerkki **Mokkapalat**

Tekijät: Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA, Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA, Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA, Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA
JKMM Arkkitechdit, Helsinki

Avustajat: Edit Bajsz, arkkitehti SAFA, Sini Kukkonen, arkkit.yo, Harri Lindberg, arkkit.yo, Päivi Meuronen, sisustusarkkitehti SIO, Teemu Toivio, arkkitehti, Jaakko West, arkkitehti SAFA.